

Η Τουρκία δεν καίγεται για λύση του Κυπριακού

ΝΙΑΖΙ ΚΙΖΙΛΓΙΟΥΡΕΚ: Ο Ταγίπ Ερντογάν δεν είπε κάτι διαφορετικό από αυτά που ξέρουμε κατά την τελευταία επίσκεψή του

Ο Ερντογάν δεν είπε κάτι διαφορετικό από αυτά που ξέρουμε κατά την επίσκεψή του στην Κύπρο, επιστημαίνεται ο Νιάζι Κιζιλγιουρεκ, κοσμήτορας της Σχολής Ανθρωπιστικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κύπρου, και τονίζει πως αν υπήρχαν προσδοκίες από αυτή την επίσκεψη, ήταν λανθασμένες. Θεωρεί πως στις προτεραιότητες της Τουρκίας δεν είναι το Κυπριακό και πως σε αυτή τη φάση περιορίζεται στο να κρατηθεί η διαδικασία των συνομιλιών. Τονίζει πως η επίλυση του προβλήματος στη βάση της ενεργειακής πολιτικής προς το παρόν δεν έχει προοπτική, λόγω του ότι οι σχέσεις της Τουρκίας με το Ισραήλ βρίσκονται σε μια άσχημη συγκυρία. Προειδοποιεί πως η αγωνία των Τουρκοκυπρίων για γρήγορη λύση δεν θα καρποφορήσει αν μείνουν μόνοι τους και αν δεν υπάρξει ξεκάθαρη πολιτική βούληση από την ελληνοκυπριακή πλευρά. Ο κ. Κιζιλγιουρεκ προτρέπει την πλευρά μας να κάνει επίθεση ειρήνης, για να αποκτήσει ηθική υπεροχή.

Σημασία έχει η εικόνα που εκπέμπουμε

-Τη Δευτέρα είδαμε διαδηλώσεις εναντίον της επίσκεψης του Ερντογάν στην κατεχόμενη Κύπρο. Υπάρχουν ομάδες, όπως η συντεχνία των δασκάλων, που έχουν αυτή τη στάση, και κινητοποιήθηκαν κατά του προέδρου της Τουρκίας...
-Από την άλλη έρχεται το νερό από την Τουρκία, μετά το ρεύμα, οι σχέσεις εξάρτησης γίνονται ακόμα πιο στενές. Οι σχέσεις έχουν ξεπεράσει την έννοια της εξάρτησης, είναι απόλυτη η κυριαρχία της Τουρκίας. Αν δεν έχουμε σύντομα λύση του Κυπριακού, θα αποκτήσουν περισσότεροι ιθαγένεια του ψευδοκράτους για να έχουν δικαίωμα ψήφου και μπορεί να δούμε σε μερικά χρόνια μια άλλη, εντελώς διαφοροποιημένη πολιτική σκηνή στα κατεχόμενα. Αυτό είναι και ένα μήνυμα προς την ελληνοκυπριακή πλευρά, για να καταλάβει πόση ανάγκη έχουμε τη γρήγορη λύση.
-Δεν βλέπετε την ελληνοκυπριακή πλευρά να θέλει λύση χτες, όπως έλεγε ο πρόεδρος Βασιλείου; Όταν ο Βασιλείου έλεγε λύση χτες, είχε καταφέρει να πείσει τη διεθνή κοινότητα ότι όντως ήθελε λύση χτες. Σημασία έχει τη εικόνα εκπέμπουμε προς τα έξω.
-Τι εικόνα εκπέμπουμε σήμερα; Αυτή τη στιγμή δεν νομίζω να υπάρχει

-Απογοήτευση άφησε ο πρόεδρος Ερντογάν με την επίσκεψή του τη Δευτέρα στα κατεχόμενα. Έτσι και αλλιώς η επίσκεψη αυτή ήταν εθιμοτυπική, που ουσιαστικά έχει να κάνει με τη σημασία που δίνει η Τουρκία στο Κυπριακό. Κάθε φορά που εκλέγεται ένας νέος πρόεδρος πραγματοποιεί την πρώτη του επίσκεψη στην Κύπρο και μετά στο Αζερμπαϊτζάν. Το ίδιο κάνει και ο πρωθυπουργός. Δεν νομίζω ότι έπρεπε να δοθεί τόση σημασία. Ο Ερντογάν δεν είπε κάτι διαφορετικό από αυτά που ξέρουμε. Αν υπήρχαν προσδοκίες από αυτή την επίσκεψη, ήταν λανθασμένες.

Η εξουσία της κοσμικής κεμαλικής ελίτ στους κρατικούς θεσμούς έχει τελειώσει. Ξεκινά μια καινούρια Τουρκία, βασισμένη σε συντηρητικές δυνάμεις

-Η Λευκωσία ήταν σε αναμονή μνημονίων, λόγω του ότι το Κυπριακό είναι σε στασιμότητα. Αυτό είναι γεγονός. Όμως στις προτεραιότητες της Τουρκίας και του Ερντογάν αυτή την στιγμή δεν είναι το Κυπριακό. Μπορεί να τελειώσει η προεκλογική εκστρατεία, αλλά ξεκίνησε και πάλι, διότι σε οκτώ μήνες στην Τουρκία θα διεξαχθούν βουλευτικές εκλογές. Ο Ερντογάν θέλει οπωσδήποτε το κόμμα του να πάει πολύ καλά, για να μπορέσει να τροποποιήσει το σύστημα και να περάσει στο προεδρικό σύστημα. Δίνει μεγάλη σημασία στις εκλογές του Ιουνίου με πρόεδρο τον κόμματος και πρωθυπουργό τον Νταβούτογλου, και σε αυτή τη φάση περιορίζεται στο να κρατηθεί ζωντανή η διαδικασία των συνομιλιών του Κυπριακού.

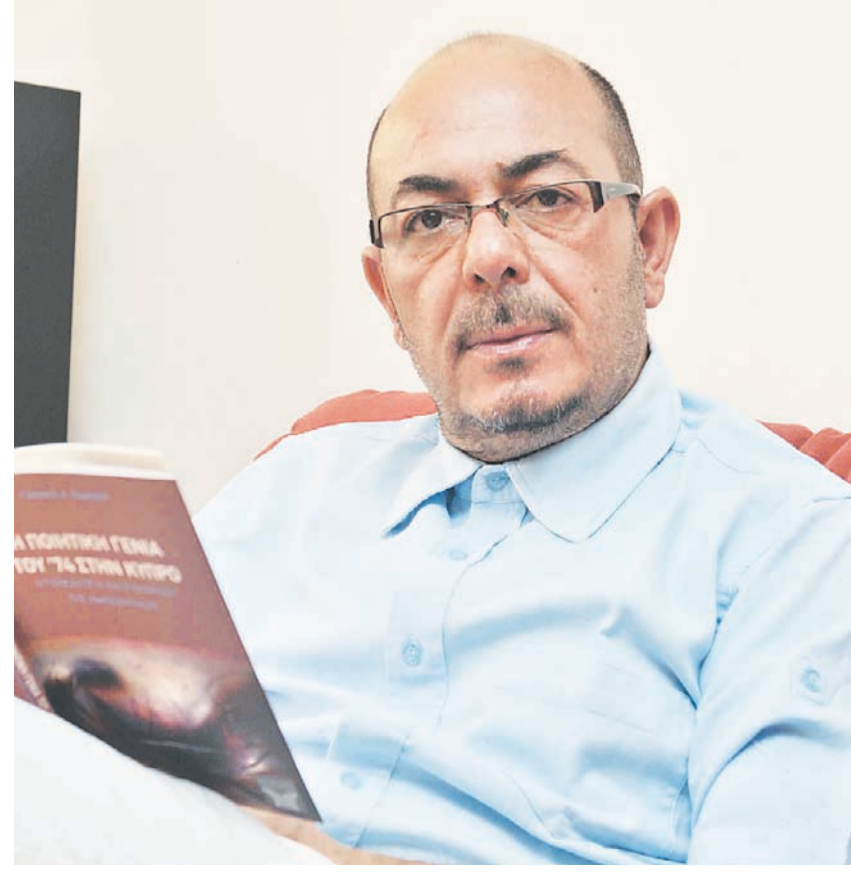
Δύο αριστεροί υποψήφιοι λειτουργούν υπέρ του Έρογλου

-Η νέα αναμέτρηση στα κατεχόμενα τον Απρίλιο θα παίζει κάποιο ρόλο; Βεβαίως, έχει μεγάλη διαφορά αν έχεις ως εκπρόσωπο της κοινότητας τον Μουσταφά Ακιντζί ή τον Έρογλου.
-Ο Ταλάτ με ένα tweet ανακοίνωσε ότι δεν θα είναι υποψήφιος. Τι κρύβεται πίσω από αυτό; Νομίζω ότι ο Ταλάτ αποφάσισε να διεκδικήσει την προεδρία του κόμματός του παρά την εκλογή του στην ηγεσία της κοινότητας. Υπήρχε μεγάλη αμφισβήτηση στο κόμμα κατά πόσο θα έπρεπε να ήταν υποψήφιος. Δεν του άνησαν το πράσινο φως, όπως ο ίδιος περιμένει. Αρκετοί τον αμφισβήτησαν και στο κόμμα υπάρχουν ενδοκομματικές διαμάχες πολύ σοβαρής φύσεως. Γι' αυτό αποφάσισε παρά να μπει σε μια εκλογική διαδικασία που να τη χάσει και να τελειώσει η πολιτική του ζωή, να γυρίσει πίσω στην κομματική πολιτική.
-Το πιο ισχυρό όνομα στον χώρο του Ρεπουμπλικανικού Τουρκικού Κόμματος είναι της Σιμπέλ Σιμπέρ; Αυτή τη στιγμή συζητούν μεταξύ Οζντίλ Ναμί και Σιμπέλ Σιμπέρ και θα δούμε πού θα γείρει η πλάστιγγα

εντός των ημερών.
**-Η υποψηφιότητα του Μουσταφά Ακιντζί αλλάζει κάποια δεδομένα; Βεβαίως είναι μια πολύ σημαντική πρωτοβουλία. Θα είναι μια μάχη από τη μια Έρογλου και από την άλλη δύο αριστεροί υποψήφιοι με την ευρύτερη έννοια. Αυτό μπορεί να σημαίνει ότι θα έχουμε δεύτερο γύρο. Οι δυνάμεις της λύσης του Κυπριακού, οι ευρύτερες αριστερές δυνάμεις, πρέπει να κάνουν μια συμφωνία κυρίων μεταξύ τους, ότι όποιος περάσει στον δεύτερο γύρο θα έχει τη στήριξη της άλλης παράταξης. Αλλιώς, αν πάνε στον δεύτερο γύρο με ανταγωνισμό, θα αναδομή τον Έρογλου να εκλέγεται.
-Είναι ώριμο για συμφωνία κυρίων; Επιβάλλεται μεταξύ των αριστερών δυνάμεων, αν θέλουμε να προχωρήσουμε στην επίλυση του Κυπριακού. Όσο περνά ο καιρός χωρίς λύση μιλώμε για διάλυση της τουρκοκυπριακής κοινότητας, για την επικυριαρχία της Τουρκίας σε όλους τους τομείς της καθημερινής ζωής.**

για σαφής εικόνα από τη διεθνή κοινότητα. Η αίσθηση είναι ότι η διαδικασία δεν προχωρεί.
-Διότι ασκείται κριτική από κάποια πολιτικά κόμματα; Δεν είναι μόνο αυτό. Θα σας δώσω ένα συμβολικό παράδειγμα. Ο υπουργός Παιδείας είχε την ιδέα να διδαχθούν τα παιδιά στα σχολεία τη σημαία η έννοια της ομοσπονδίας. Εξοπλίσθηκαν ορισμένοι, το έκαναν τεράστιο θέμα, έτσι ένας παρατηρητής από έξω διερωτάται αν είναι αυτή η κοινωνία που θέλει να επανενώσει την Κύπρο στη βάση της ομοσπονδίας. Η εικόνα διαμορφώνεται όχι μόνο με το τι κάνει ο πρόεδρος της Δημοκρατίας ως διαπραγματευτής του Κυπριακού, αλλά με το τι γίνεται στο σύνολο της κοινωνίας, στα μέσα ενημέρωσης. Οι συζητήσεις και οι τοποθετήσεις μας διαμορφώνουν την εικόνα της κοινότητας και αυτή τη στιγμή δεν βγαίνει η εικόνα ότι η ελληνοκυπριακή κοινότητα παλεύει πραγματικά να κτίσει ένα ομόσπονδο κράτος στην Κύπρο.

και πολιτισμού έχει αποτύχει. Η πολιτική του Νταβούτογλου σήμερα δεν θα στραφεί προς το όραμα του νεοθωμανισμού. Η Τουρκία δυσκολεύεται να προχωρήσει στη Μέση Ανατολή με μια θρησκευτική εξωτερική πολιτική. Άρα τη θρησκευτική υπόσταση της πολιτικής θα τη δούμε περισσότερο στο εσωτερικό της χώρας και, όπως λέει ο ίδιος, στην ανασυγκρότηση της Τουρκίας. Μιλώ για restoration, ουσιαστικά για μια καινούρια Τουρκία, η οποία θα βασίζεται σε ισλαμικές αξίες.
**-Η εκλογή του Ερντογάν στην προεδρία βάζει την ταφόπλακα στο κεμαλικό καθεστώς; Χωρίς αμφιβολία, η εξουσία της κοσμικής κεμαλικής ελίτ στους κρατικούς θεσμούς έχει τελειώσει. Ξεκινά μια καινούρια Τουρκία, βασισμένη σε συντηρητικές δυνάμεις, πράγμα που δίνει στον Ερντογάν μεγάλη εξουσία, γιατί οι Κεμαλιστές ποτέ δεν είχαν τη λαϊκή ετυμολογία, την πολιτική νομιμοποίηση, και περνούσαν ως ελιτιστές, συχνά σε βάρος της εθνικής βούλησης, μέσα από πραξικοπήματα και σύστημα κληρονομιάς. Ο Ερντογάν αντλεί τη δύναμή του δημοκρατικά, με εκλογικές διαδικασίες, έχει τη λαϊκή εντολή και εκπροσωπεί την εθνική βούληση. Η τεράστια μουσουλμανική κοινότητα έχει πια τους εκπροσώπους της στους κρατικούς μηχανισμούς. Μονοπωλείται η κρατική εξουσία από τη συντηρητική μουσουλμανική ελίτ της Τουρκίας και έχει κλείσει η εποχή της κεμαλικής ελίτ.
-Εδώ και ένα χρόνο, η Τουρκία ταλανίζεται από σκάνδαλα, πέρισι το καλοκαίρι ήταν οι μεγάλες διαδηλώσεις στην Πλατεία Ταξίμ, με τη μεγάλη σύγκρουση του Γκιουλέν με τον Ερντογάν, ο κόσμος παρόλα αυτά στήριξε τον Ερντογάν. Με τον Ερντογάν οι καταπιεσμένες συντηρητικές μάξες, που είναι η τεράστια πλειοψηφία και είχαν υποτιμηθεί από το κεμαλικό καθεστώς, έχουν φωνή, απόκτησαν αυτοπεποίθηση και περηφάνια. Κάθε Τούρκος πολίτης κερδίζει τρεις φορές περισσότερα σε σχέση με ό,τι έπαιρνε πριν από 15 χρόνια. Όλα αυτά κάνουν τον Ερντογάν μεγάλο χαρισματικό γηέτη για μια τεράστια πλειοψηφία. Είναι γεγονός ότι η Τουρκία παραμένει μια δικασμένη χώρα, όπως ήταν και επί κεμαλικών, με τη διαφορά ότι σήμερα η τεράστια πλειοψηφία βρήκε ένα χαρισματικό γηέτη και εκφράζεται μέσα από αυτόν.
**-Ο Γκιουλέν είναι ο μεγάλος χαμένος; Σίγουρα είναι ο μεγάλος χαμένος, αλλά ποτέ δεν ήταν ένα πολιτικό κίνημα, ήταν θρησκευτικό τάγμα περιορισμένης πολιτικής επιρροής. Ο Ερντογάν έχει αναγάγει σε προσωπικό θέμα το τάγμα Γκιουλέν. Υπάρχει έντονο συναίσθημα εκδίκησης εναντίον του. Ένας από τους λόγους που διάλεξε τον Νταβούτογλου στην προεδρία του κόμματός και την πρωθυπουργία είναι γιατί τον εμποτεύεται ότι θα δώσει τη μάχη κατά του τάγματος Γκιουλέν.
**-Ενώ ο Αμπντούλαχ Γκιουλ; Δεν είναι ηγέτης της σύγκρουσης, του ανταγωνισμού και της εκδίκησης. Σίγουρα δεν θα ήθελε να πάει να πολεμήσει κατά του τάγματος Γκιουλέν, ανεξάρτητα με τις διαφωνίες που μπορεί να έχει. Ο Ερντογάν θέλει τον πόλεμο.
-Ο Γκιουλ θα χαθεί από την κομματική ζωή; Αυτό θα εξαρτηθεί από τα αποτελέσματα στις πρώτες εκλογές που θα διεξαχθούν ο Νταβούτογλου, τις βουλευτικές του '15. Αν καταφέρει να εξασφαλίσει μεγάλο ποσοστό και να αλλάξει το σύστημα, τότε δεν υπάρχει επιστροφή για τον Γκιουλ στην κομματική πολιτική.******

Προβληματική η στάση της πολιτικής ελίτ του τόπου

-Ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα είναι ότι κανείς μέχρι τώρα δεν έχει προετοιμάσει τον κόσμο για τη λύση... Ναι, η έλλειψη προετοιμασίας υπάρχει και στα έγγραφα των Ηνωμένων Εθνών. Αυτό είναι ένα μόνιμο παράπονο.
-Γιατί; Διότι γύρω από το Κυπριακό υπάρχει ένας έντονος λαϊκισμός, που επιτρέπει σε κάποια πρόσωπα να αποκτήσουν πολιτική καριέρα. Τι είναι το όραμά μας σε 20 χρόνια; Να έχουμε απέναντί μας στα κατεχόμενα μια Τουρκία με πληθυσμό όπου οι Τουρκοκύπριοι θα ασθενήσουν ή θέλουμε να κάθουμε μια ομοσπονδία τώρα με τους Τουρκοκυπρίους που υπάρχουν; Όλα αυτά για λύση που ουσιαστικά δείχνουν ότι λείπει η βούληση και στο τέλος κάνουμε μια πολιτική για καθημερινή κατανάλωση, που μας δίνει μια ευκαιρία για καρέκλα, για ένα στάτους. Το ότι η Κύπρος χάνει, και θα χάσει πολύ περισσότερα τα επόμενα χρόνια, χωρίς λύση, λυπούμαι να πω ότι δεν το σημειώνουν αρκετοί.
-Η σημερινή οικονομική κρίση έχει αλλάξει τον τρόπο σκέψης των Κυπρίων; Ο τρόπος σκέψης των Κυπρίων ποτέ δεν ήταν πρόβλημα στο Κυπριακό, γιατί η Κύπρος δεν είναι μια χώρα όπου η κοινωνία των πολιτών έχει αυτόνομη γνώμη. Είναι οι ηγέτες και η πολιτική ελίτ που καθοδηγεί την κοινωνία. Είναι η στάση της πολιτικής ελίτ προβληματική και όχι του απλού

πολίτη.
-Στα κατεχόμενα λειτουργεί η πίεση της κοινωνίας των πολιτών; Είναι διαφοροποιημένη η τουρκοκυπριακή κοινότητα από αυτή την άποψη, γιατί για πολλά χρόνια έπρεπε να δοθεί μάχη κατά του Ραούφ Ντενκτάς και ουσιαστικά οι αντιπολιτευτικές δυνάμεις έχουν εξελιχθεί μέσα από αυτή την αντιπαλότητα. Υπήρχε ένας ηγέτης που μιλούσε ξεκάθαρα για δικαιοσύνη και υπήρχε μια αντιπολίτευση που ήθελε μια ενωμένη Κύπρο, γι' αυτό βλέπουμε ομάδες δασκάλων, αριστερών ανθρώπων, που ταυτίζονται με την επίλυση του Κυπριακού. Όμως όσο περνά ο καιρός χωρίς λύση αδυνατούν και αυτές οι ομάδες, διότι η λογική της καθημερινής λειτουργίας στα κατεχόμενα είναι ενισχυτική της δικαιοσύνης. Η καθημερινότητα χωρίς λύση υπηρετεί τη δικαιοσύνη.
-Η πρόσφατη εκλογή του Μεχμέτ Χαρμαντί στην κατεχόμενη Λευκωσία δείχνει μια απεξάρτηση από τους επίλεκτους της Τουρκίας; Αυτό είναι γεγονός, ότι η τουρκοκυπριακή κοινότητα αναζητεί τρόπους να προστατεύσει την ταυτότητα της, να αποκτήσει κάποια επιρροή, να διεκδικήσει την επίλυση του Κυπριακού. Το λέω ξανά, αυτή η αγωνία των Τουρκοκυπρίων δεν θα καρποφορήσει αν μείνουν μόνοι τους και αν δεν υπάρξει ξεκάθαρη πολιτική βούληση από την ελληνοκυπριακή πλευρά για γρήγορη λύση.

-Πρακτικά τι πρέπει να γίνει; Μια επίθεση ειρήνης, που είτε θα φτάσει στο σημείο της λύσης αναγκάζοντας την Τουρκία στην αλλαγή πολιτικής ή θα φανεί ξεκάθαρα ποια πλευρά δεν επιθυμεί τη λύση. Πρέπει η ελληνοκυπριακή πλευρά να αποκτήσει την ηθική υπεροχή. Η Κυπριακή Δημοκρατία πρέπει να δώσει την ευχέρεια να κτιστούν σχέσεις μεταξύ των δύο κοινοτήτων σε κάθε επίπεδο της ζωής. Η λύση δεν είναι μόνο οι δύο ηγέτες που διαπραγματεύονται για να υπογράψουν μια συμφωνία, είναι και η στήριξη της κοινωνίας των πολιτών, που αυτή τη στιγμή απομακρύνονται καθημερινά ο ένας από τον άλλο χωρίς να έχουν ελάχιστο θεσμικό διάλογο, να επισκεφτούν ο ένας τον άλλο, τα κόμματα, τα σχολεία, συνεργασίες σε διάφορους τομείς της ζωής. Έχουμε να δώσουμε μια μάχη γιατί δεν μας παίρνει ο χρόνος.
-Εδώ και 50 χρόνια δίνουμε μάχη και λέμε τα ίδια πράγματα. Εξαρτάται τι μάχη δίνουμε και προς ποια κατεύθυνση. Για 50 χρόνια μιλούμε για επίλυση του Κυπριακού και το χάσμα μεταξύ των δύο κοινοτήτων μεγαλώνει. Αυτό σημαίνει ότι δεν δίνουμε τη σωστή μάχη. Αγώνας είναι να συγκροτηθεί μια κοινή πατρίδα για όλους. Πέστε μου, αυτή τη στιγμή στους μαθητές και φοιτητές υπάρχει αίσθηση της κοινής πατρίδας; Σε ποιον τομέα της ζωής Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι έρχονται κοντά; Τι ευκαιρίες προσφέρουμε για να κτίσουμε από κάτω τη δυναμική της επίλυσης του Κυπριακού; Δυστυχώς, έχουμε πολλά να κάνουμε.